

ע"פ 4707/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 4707/20

לפני:
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ד' מינץ

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו מיום 5.3.2020 וגזר דינו מיום
10.6.2020 של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
בתפ"ח 33639-12-18 שניתנו על ידי כב' השופט
מנחם פינקלשטיין, כב' סג"נ ליאורה ברודי וכב' השופט
רמי אמיר

תאריך הישיבה: ט"ז בטבת התשפ"ב (20.12.2021)

בשם המערער: עו"ד גיא זהבי; עו"ד נגה וויזל; עו"ד עדי כרמלי
בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס

פסק-דין

השופט ג' קרא:

ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט מ' פינקלשטיין, סגנית הנשיאה ל' ברודי והשופט ר' אמיר) בתפ"ח 33639-12-18, מיום 5.3.2020, ומיום 10.6.2020.

רקע

1. נגד המערער הוגש כתב אישום שייחס לו ביצוע עבירות מין רבות במתלוננת - בתה של בת זוגו, שכללו מעשים חוזרים של החדרת אצבעותיו לאיבר מינה; החדרת איבר מינו לאיבר מינה; ליקוק איבר מינה; דחיפת ראשה אל עבר איבר מינו החשוף; ודרישה כי תשפשף את איבר מינו. בגין האמור יוחסו למערער עבירות רבות של אינוס קטינה בת משפחה שטרם מלאו לה ארבע עשרה שנים, לפי סעיף 351(א) בצירוף סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); אינוס קטינה בת משפחה שלא בהסכמתה החופשית, לפי סעיף 351(א) בצירוף סעיף 345(א)(1) לחוק; עבירות רבות של ניסיון למעשה סדום בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה ארבע עשרה שנים, לפי סעיף 351(א) בצירוף סעיפים 347(ב), 345(א)(3) ו-25 לחוק; עבירות רבות של מעשה מגונה בקטינה בת משפחה, לפי סעיף 351(ג)(2) בצירוף סעיפים 348(ב), 345(ב)(1) ו-345(א)(1) לחוק; ועבירות רבות של ניסיון מעשה מגונה בקטינה בת משפחה, לפי סעיף 351(ג)(2) בצירוף סעיפים 348(ב), 345(ב)(1), 345(א)(1) ו-25 לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום, המערער היה בן זוגה של מ' החל משנת 2013, והחל משנת 2015 הם התגוררו יחדיו. למ' שני ילדים קטינים - המתלוננת, ילידת 17.10.2004, ושו', יליד שנת 2010. למערער ילדה קטינה מנישואיו הקודמים - ל', ילידת שנת 2011 (להלן: הילדים). החל משנת 2017 התגוררו המערער, מ' והילדים (להלן: בני המשפחה) בדירה משותפת, בה בוצעו המעשים מושא כתב האישום (להלן: הבית).

על פי האישום הראשון, בחודש דצמבר 2017, עת ישבו המערער והמתלוננת על הספה בסלון הבית וצפו בטלוויזיה, בעוד יותר בני המשפחה שהו בחדרם, החדיר המערער את אצבעותיו לאיבר מינה של המתלוננת תוך שהוא מניע את אצבעותיו. בד בבד, הכניס המערער את ידו השנייה מתחת לתחתונו, החל לשפשף את איבר מינו, ולאחר מכן הוציא אותו מתחתונו והמשיך לשפשף עד שהגיע לסיפוק מיני.

על פי האישום השני, במהלך התקופה שבין החודשים דצמבר 2017 ועד נובמבר 2018 בעל המערער את המתלוננת במספר רב של הזדמנויות, לרוב בסלון הבית ולעיתים בחדרי הבית, בתדירות של אחת לשבועיים. בחלק מהמקרים החדיר המערער את אצבעותיו לאיבר מינה של המתלוננת, לעיתים חרף ניסיונותיה להתנגד לו, ובחלק מהמקרים הפשיל המערער את מכנסיה ותחתוניה והחדיר את איבר מינו לתוך איבר מינה, לעיתים חרף ניסיונותיה להתנגד לו, עד שהגיע לסיפוק מיני. במהלך מעשיו אלו ביצע המערער מעשים נוספים - במספר הזדמנויות ליקק המערער את איבר מינה של המתלוננת, על אף התנגדותה וניסיונותיה להדוף אותו; במספר הזדמנויות דחף המערער את ראשה של המתלוננת אל איבר מינו החשוף ואמר לה "בואי תמצצי לי", אך המתלוננת התנגדה והזיזה את ראשה; ובמספר הזדמנויות ביקש המערער מהמתלוננת לשפשף את איבר מינו, כאשר בחלקן היא עשתה כן עד שהמערער הגיע לסיפוק מיני, תוך שהוא גונח.

על פי האישום השלישי, בחודש נובמבר 2018, לאחר שמלאו למתלוננת 14 שנים, עת ישבו המערער והמתלוננת על הספה בסלון הבית וצפו בטלוויזיה, החדיר המערער את אצבעותיו לאיבר מינה. זאת, על אף התנגדות המתלוננת, שביקשה ממנו להפסיק, אמרה "די, די" וניסתה להזיז את ידו. בד בבד, שפשף המערער עם ידו השנייה את איבר מינו, עד שהגיע לסיפוק מיני.

פסק דינו של בית משפט קמא

3. ביום 5.3.2020 הורשע המערער בכל העבירות המיוחסות לו, למעט בעבירות ניסיון מעשה מגונה בקטינה בת משפחה (בקשר עם האישום השני). זיכוי של המערער מעבירות אלו נקבע על רקע עדותה של המתלוננת בבית המשפט, בה דובר על שפשוף איבר מינו של המערער ולא על עבירות הניסיון להביאה לעשות כן.

4. את הכרעת דינו המפורטת ביסס בית משפט קמא, בעיקרה, על עדות המתלוננת, אותה הוא מצא כמהימנה, עקבית ואותנטית. את התרשמותו מהמתלוננת השתית בית המשפט, בין היתר, על בקשתה לדייק בדבריה והימנעותה מהגזמה או מהשחרת המערער, בו ראתה כ"אב שני"; התייחסותה לקשר הבעייתי שלה עם מ' ולקנאתה בל'; האופן בו היא התמודדה עם החקירה הנגדית הממושכת; והחלטתה לחשוף את המעשים, חרף המחירים הכרוכים בכך. בית המשפט מצא חיזוקים לעדותה של המתלוננת, ואף כאלה משמעותיים, בשיח שקיימה בעניין המעשים שביצע בה המערער עם בת זוגו של אביה, עם חברתה א', ועם אביה, עובר להגשת התלונה במשטרה, ובעדותם לפני בית המשפט בנושא, שנמצאה כמהימנה.

5. כמו כן, דחה בית משפט קמא את טענות ההגנה ביחס למהימנות המתלוננת, וקבע כי הגם שעלו סתירות מסוימות בין הודעותיה במשטרה, וכן בין לבין עדותה לפניו, הרי שמדובר בסתירות לא משמעותיות שאין בהן כדי לפגום במהימנותה. בהקשר זה הדגיש בית המשפט, כי ממילא המתלוננת לא נחקרה בחקירה נגדית לגבי חלק נכבד מאותן סתירות נטענות, וכי ביחס לסתירות שהיא כן נחקרה לגביהן, סיכומי ההגנה לא כללו התייחסות לתשובות שמסרה המתלוננת בעדותה בעניין.

6. ביחס לעדות המערער קבע בית משפט קמא כי זו הייתה, באופן כללי, עקבית, וכי לא נמצאו בדבריו סתירות של ממש. עם זאת, מצא בית המשפט בעדותו קשיים, בהינתן שלמערער לא היו תשובות לשאלות משמעותיות שהועלו בפניו בחקירתו הנגדית. כן מצא בית המשפט חוסר כנות בפער שבין עדותו המאופקת בעיקרה במשטרה ולפניו, לבין התבטאויותיו הבוטות כלפי המתלוננת, אותה כינה "ילדה מסריחה" ו"כמו שטן".

7. אשר ליתר עדי ההגנה, מצא בית המשפט את מ' כעדה בלתי מהימנה. ביחס לעדותה קבע בית המשפט כי מ' ניסתה, באופן ברור ומגמתי, להציג את המתלוננת כבלתי אמינה, על אף הימנעותה מברור העובדות ומשמיעת פרטי המקרה מפייה. עוד ציין בית המשפט, כי מ' לא סיפקה תשובה לשאלה האם המתלוננת כה זדונית עד כדי המצאת סיפור כה "מפלצתי". לבסוף קבע בית המשפט כי עדותה של מ' מראה עד כמה צדקה המתלוננת בחששה מהיעדר תמיכה של אמה, באופן המלמד על אומץ ליבה בחשיפת האירועים ומחזק את עדותה של המתלוננת דווקא.

עוד התייחס בית המשפט לחוות דעתו של ד"ר אבי זלן – רופא משפטי במרכז הלאומי לרפואה משפטית, אשר הוגשה מטעם ההגנה (להלן: חוות הדעת). מחוות הדעת עלה, כי בהיעדר ממצאים חבלתיים, כמו גם מהישארותו של קרום הבתולים שלם, לא ניתן לאשר או לשלול את גרסת המתלוננת. בהקשר זה ציין בית המשפט, כי על פי הפסיקה בנושא היעדר ממצא פורנזי ממילא אינו מהווה ראיה מזכה. לצד זאת, מצא בית המשפט מענה בחוות הדעת גם לטענות נוספות אותן העלתה ההגנה, בהן ביחס לרגישות שחשה המתלוננת בעת ביצוע הבדיקה הרפואית לעומת דיווחה כי לא חשה כאב בעת מעשיו של המערער. לבסוף התייחס בית המשפט לטענת ההגנה בדבר קיומם של מחדלי חקירה באופן ביצוע הבדיקה בידי ד"ר זלן, וקבע כי הרלוונטיות של המידע שלא נאסף מוטלת בספק רציני. בהקשר זה הוסיף בית המשפט כי גם אם היה נקבע שמדובר במחדל, הרי שממילא אין במחדלי חקירה, כשלעצמם, כדי להביא לזיכויו של המערער, בהינתן שהונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו.

8. לבסוף, התייחס בית משפט קמא לטענת העלילה שהעלתה ההגנה, לפיה המתלוננת טפלה על המערער עלילת שווא לצורך העברתה למשמורת אביה. כך, לשיטת ההגנה, גם אם לא מדובר בתכנית סדורה אלא במעשה ספונטני, משהוגשה התלונה דבקה המתלוננת בגרסתה, וזו אף אישרה כי אם הייתה ממצאה סיפור שקרי היא הייתה נצמדת אליו. בהקשר זה קבע בית המשפט, כי אין בטענת העלילה כדי לעורר את הספק הסביר הנדרש לשם זיכויו של המערער. כן נקבע כי טענה זו הופרכה נוכח התרשמותו החיובית של בית המשפט מהמתלוננת ומהראיות שהונחו לפניו, בהן, בין היתר, שיחתה של המתלוננת עם א' כחודש וחצי לפני הגשת התלונה במשטרה, בה סיפרה לה המתלוננת, בקווים כלליים, על מעשי המערער. בתוך כך הדגיש בית המשפט כי לא היה ברצונה של המתלוננת לעבור מהבית, בקנאתה בל' ובטיב יחסיה עם מ', היבטים אותם לא הכחישה, כדי לגרום לה לפעול כנטען. יתר על כן, למערער ולמ' אף לא הייתה תשובה לשאלה האם המתלוננת כה זדונית עד כדי כך שתעשה כן. עוד הוסיף בית המשפט כי התרשמותו מהמתלוננת היא כי מדובר באדם מצפוני, וכי ממילא אין הוא סבור שהיא מסוגלת לרקום עלילת שווא כה מפורטת ומניפולטיבית, כנטען. לבסוף קבע בית המשפט כי המתלוננת עמדה על דבריה משום שמדובר בדברי אמת.

9. ביום 10.6.2021 גזר בית משפט קמא את דינו של המערער. בגזר דינו עמד בית המשפט על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי המערער; נסיבות ביצוע העבירות וחומרתן הרבה; הנזקים הקשים שנגרמו למתלוננת, כעולה מתסקיר נפגעת העבירה; ומדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. נוכח האמור, קבע בית המשפט מתחם ענישה אחד לכל המעשים, אותו העמיד על 12-19 שנות מאסר בפועל. בקביעת עונשו של המערער בתוך המתחם לקח בית המשפט בחשבון את עברו הנקי; נסיבותיו האישיות, שאינן קלות; ואת תקופת מעצרו. אחר שקלול מכלול נסיבות העניין, החליט בית המשפט למקם את עונשו של המערער במחצית העליונה של מתחם הענישה, אך קרוב לאמצעו, ולהשית עליו עונש של 16.5 שנות מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננת בסך של 200,000 ש"ח.

תמצית טענות הצדדים

10. בערעורו טוען המערער כי מעבר להתחמקותה השיטתית של המתלוננת ממענה לשאלות קשות, לא נבדקו לעומק מספר סוגיות, הן בעדותה במשטרה והן לפני בית המשפט, באופן שהיה בו כדי להשליך על הוכחת אשמתו.

11. כנקודת מוצא נטען, כי לא ניתנה הדעת לתיאור הדל שסיפקה המתלוננת למעשים המיוחסים למערער, כמו גם לחוסר

העקביות בעדותה, אשר היה בהם, לשיטת המערער, אף כדי להטיל ספק רב במהימנותה. עוד טוען המערער כי לא נבדקה היתכנות ביצועם של המעשים. לדבריו, גרסת המתלוננת, הן ביחס למועד ולמקום בהם בוצעו המעשים והן ביחס לאופן ביצועם הפיזי, כלל אינה הגיונית. בהקשר זה הוסיף המערער כי הוא אף סובל מבעיית איון-אונות. לצד זאת טוען המערער כי המתלוננת השתמשה בתיאוריה במושגים שאינם תואמים את גילה, אשר לא הוברר מהיכן הכירה אותם. עוד טוען המערער, כי לא ניתן משקל לכך שהמתלוננת ידעה על היותה בתולה עוד בטרם בדיקתה הרפואית, לכך שהיא לא ידעה לספק "פרטים מוכמנים" על אודות איבר מינו, ולשרבטים שהיא ערכה על דף במהלך הודעתה השנייה במשטרה. לבסוף טוען המערער כי טענת המניע, לפיה המתלוננת פעלה כפיה שפעלה נוכח רצונה לקבל תשומת לב ולעבור למשמורתו של אביה, נדחתה במחי יד.

12. נוכח האמור טוען המערער, כי מדובר באחד מאותם מקרים שבהם על ערכאת הערעור להתערב בממצאי מהימנות. כן נטען, כי מכלול הראיות מביא למסקנה אחת, והיא כי יש להורות על זיכויו של המערער, בהינתן שאשמתו לא הוכחה מעבר לספק סביר ולמצער נוכח הצגתו של ספק סביר. אגב כך כינו באי-כוח המערער את המתלוננת כמי ש"יזמה ובדתה עלילת דם גסה ומכוערת הנוגדת כל מוסר אנושי אלמנטרי" וביקשו כי "לא יגבר קולו של רשע על קולו של חף מפשע!".

13. לחלופין, מבקש המערער כי נתערב בגזר הדין ונקל את עונשו. לטענתו, בית משפט קמא שגה בקביעת מתחם העונש ההולם, משלא ציין את מידת הפגיעה בערכים החברתיים, לא נתן משקל מתאים למדיניות הענישה הנוהגת ונתן דגש לנסיבות מחמירות בלבד. משכך, לשיטת המערער, היה מקום לקבוע מתחם ענישה שתחתיתו נמוכה יותר. עוד טוען המערער כי שגה בית המשפט בגזירת עונשו בתוך המתחם שנקבע, בשל חריגתו ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. בדיון שנערך לפנינו ביום 20.12.2021 חזר בא-כוח המערער על נימוקי הערעור.

14. המשיבה מצידה סבורה כי יש לדחות את הערעור במלואו. אשר לערעור על הכרעת הדין, נטען כי הכרעתו המנומקת של בית משפט קמא מבוססת על קביעות מהימנות ועובדה, בהן, ככלל, ערכאת הערעור תטה שלא להתערב, בוודאי כשמדובר בתיקי עבירות מין, כבענייננו. לגופו של עניין טוענת המשיבה, בניגוד לטענת המערער, כי המתלוננת מסרה גרסה מפורטת של המעשים, הן בהודעותיה במשטרה והן בעדותה לפני בית המשפט, וכי אותם חוסרים נטענים כלל אינם מהווים "מחדלי חקירה", אלא פרטים שאותם היה על בא-כוח המערער להשלים בחקירה נגדית, כפי שנעשה בפועל. עוד נטען, כי ממילא אין לצפות מהמתלוננת, שאף ציינה שזכרונה אינו חזק, כי תזכור כל פרט ופרט, וכי העמימות המסוימת בדבריה מוסברת במבוכה הרבה שחשה. כן נטען, כקביעת בית המשפט, כי הסתירה עליה מצביע המערער בעדותה של המתלוננת כלל לא מהווה סתירה. אשר לטענות המערער בדבר היתכנות ביצוע המעשים, סבורה המשיבה כי צדק בית המשפט עת דחה את טענותיו בעניין סבירות גרסת המתלוננת. ביחס לשימוש הנטען במושגים שאינם תואמים את גילה של המתלוננת, סבורה המשיבה כי מדובר במושגים מוכרים שהשימוש בהם הוא טריוויאלי ואין בו כדי להשליך על מהימנותה. כן טוענת המשיבה כי אין בסיס לטענה לפיה המתלוננת ידעה שהיא בתולה עובר לבדיקה שנערכה לה. אשר לטענת העלילה, סבורה המשיבה כי זו לא נדחתה "במחי יד", כנטען, אלא לאחר בחינה מפורטת, וכי בצדק קבע בית המשפט שזו הופרכה לנוכח הראיות שהונחו לפניו.

אחר האמור, טוענת המשיבה כי יש לדחות את טענות המערער גם ביחס לגזר הדין. לשיטת המשיבה, עונשו של המערער הולם את מעשיו, בשים לב לנסיבות ביצועם; ריבויים; חומרתם; הנזקים שנגרמו למתלוננת, כעולה מתסקיר נפגעת העבירה; ומדיניות

הענישה המחמירה במקרים דומים. בדיון שנערך לפנינו חזרה באת-כוח המשיבה על האמור בעיקרי הטיעון מטעמה.

דיון והכרעה

15. לאחר עיון בערעור ונספחיו ושמיעת טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דינו להידחות במלואו.

הערעור על הכרעת הדין

16. הלכה היא כי ערכאת הערעור תטה שלא להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בידי הערכאה הדיונית, נוכח התרשמותה הישירה של האחרונה מהעדויות ומהשתלבותן במארג הראייתי. למותר לציין, כי "לא ניתן להשוות בין שופט הערכאה הדיונית בפניו מתייצבים העדים, הוא רואה את עווית פניהם בשלבים שונים של העדות ושומע את נימת הדברים ואת רעידת הקול, לשופט בית משפט שלערעור, הניזון מן הפרוטוקול בלבד, מן הדף שאין לו קול ואין לו פנים" (ע"פ 1442/06 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 23 (1.9.2008)). כלל זה אף תקף ביתר שאת עת עסקין בעבירות מין, שההרשעה בביצוען מבוססת, במקרים רבים, על עדויות הנפגע והפוגע (ראו, למשל: ע"פ 1126/19 פלוני נ' מדינת ישראל (23.11.2021)). בניגוד לטענת המערער, איני סבור כי עניינו בא בגדר אותם מקרים חריגים בהם על ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות. קביעותיו של בית משפט קמא התקבלו במסגרת פסק דין מנומק ומפורט, שניתן, בעיקרו, על בסיס התרשמותו הממושכת, המקיפה והבלתי-אמצעית מהעדויות שהובאו לפניו, ואשר כלל מענה הולם לכל אחת מטענותיו של המערער, ובתוך כך גם לקשיים עליהם ביקש להצביע.

ההחלטה להרשיע את המערער ניתנה בשים לב, בעיקר, לעדותה של המתלוננת, אותה מצא בית משפט קמא כמהימנה, עקבית ואותנטית. כפי שנקבע, במהלך עדותה התגברה המתלוננת על הקושי הכרוך בהיחשפותה ופירטה על מעשיו החמורים של המערער, תוך שעמדה, באופן מרשים, בחקירה נגדית ממושכת ומאתגרת. אגב כך, נמנעה המתלוננת מלהשחיר את המערער, הציגה את הדברים באופן מאופק וניסתה לדייק בהם ככל הניתן. ברי כי בנסיבות העניין די היה באמור, מן הבחינה העקרונית, כדי להרשיע את המערער, נוכח הכלל הקבוע בסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (ראו, למשל, ע"פ 2040/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (21.12.2021)).

לצד זאת, מצא בית משפט קמא להשעין את הכרעתו גם על ממצאים נוספים. בתוך כך בחן בית המשפט לעומק, בין היתר, את עדויותיהן של בת הזוג של אביה ושל א', חברתה של המתלוננת, שנמצאו כמהימנות, וראה באמור בהן בגדר חיזוק משמעותי ומוחץ לאותנטיות החשיפה, לקשיים שנכרכו בה ולמהימנותה של המתלוננת. כן מצא בית המשפט חיזוק למהימנותה של המתלוננת גם בדבריו של ש', אביה, אשר סיפק עדות, בין היתר, ביחס למצבה הרגשי עם חשיפת המעשים. מנגד, מצא בית המשפט קשיים וחוסר כנות בעדותו של המערער. כן מצא בית המשפט את עדותה של מ' כבלתי מהימנה, ואף ראה בכך כחיזוק למהימנותה של המתלוננת.

למעלה מן הצורך, מצאתי לדחות את טענות המערער גם לגופן.

עמוד 6

17. כאמור, כנקודת מוצא, טוען המערער לחוסר פירוט והתחמקות מצדה של המתלוננת ולקיומם של מחדלים בחקירתה במשטרה. לגישתו, אותם מחדלים אף לא קיבלו מענה לפני בית משפט קמא, באופן המשליך, לדבריו, על הוכחת אשמתו. אין בידי לקבל טענות אלו. מעיון בהודעותיה של המתלוננת במשטרה, בפרוטוקולי הדיונים שנערכו לפני בית המשפט ובהכרעת דינו המפורטת, ניתן לראות כי המתלוננת עמדה על ליבת האירועים, תוך שניסתה לדייק בדבריה ככל הניתן. כן ניתן להבחין בנקל כי אותם חוסרים נטענים או סתירות נטענות בעדותה אף זכו למענה מספק. ממילא, כלל נקוט הוא כי במקרים כגון דא אין הכרח לדקדק בפרטי עדות המתלוננת וניתן להסתפק בגרעין האמת המצוי בגרסתה (ראו, למשל, ע"פ 3308/15 שמיאן נ' מדינת ישראל, פסקה 47 (17.5.2018)). לא ניתן לדרוש ממנה לספק גרסה "מסודרת כרונולוגית, מתועדת, בנויה לתלפיות כאשר בין האירועים השונים קיים רצף הגיוני שניתן לעקוב אחריו" (ע"פ 9806/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.1.2007)). ברי כי אף בן-אדם אינו "מכשיר דיוק אוטומטי" (ע"פ 100/55 מאיר נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ט 1218, 1224 (1955)) ואין לצפות מהמתלוננת לספק תיאור פרטני של כל אחד מעשרות המקרים בהם ביצע בה המערער את זממו (ע"פ 6691/17 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2020)). הדברים מובנים מאליהם בשים לב לקושי הרב הכרוך בחשיפת המעשים, בוודאי לנערה צעירה בגילה של המתלוננת (ראו, למשל, ע"פ 6080/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (21.7.2021)).

18. בניגוד לטענת המערער, נראה שהמתלוננת נשאלה במסגרת הודעותיה במשטרה שאלות רגישות רבות, שנועדו לעמוד על גרסתה ולהגיע לחקר האמת. בתוך כך נתבקשה המתלוננת לפרט, בין היתר, ועל אף הקושי הגלום בכך, "כמה אצבעות" החדיר המערער לאיבר מינה (חקירה מיום 4.12.2018, עמוד 2, שורה 48); האם קיימה פעם יחסי מין (שם, עמוד 3, שורה 66); האם כאב לה או ירד לה דם כתוצאה ממעשי המערער (שם, עמוד 6, שורות 178-180); איך המעשים שבוצעו בסלון הבית חמקו מיתר בני המשפחה (חקירה מיום 7.12.2018, עמוד 5, שורה 141); על התנחלות שבהן בוצעו המעשים (שם, עמוד 8, שורה 248); "כמה זמן נמשך האקט המיני, החדירה" (שם, עמוד 9, שורה 275); ומדוע היא לא נקטה "אמצעי זהירות" (שם, עמוד 10, שורה 309). אף אם הייתי נכון לקבל את טענות המערער בעניין, וכאמור איני רואה לעשות כן, הרי שבלאו הכי אין בקיומם של המחדלים הנטענים, כשלעצמם, כדי להביא למסקנה מזכה. זאת, משאשמת המערער הוכחה מעל לכל ספק סביר, על בסיס מכלול הראיות שהונחו לפני בית המשפט, ומשהגנתו לא קופחה (ע"פ 1193/16 סונגו נ' מדינת ישראל, פסקה 52 (17.5.2018)).

כמו כן, גם אם יש שאלות מחוץ לגרעין האמת שלא נתבררו לעומקן, מקובלת עלי טענת באת-כוח המשיבה לפיה מדובר בסוגיות שיכול היה בא-כוח המערער להמשיך ללבן במסגרת חקירתה הנגדית של המתלוננת, כפי שאף נעשה בפועל. כך, למשל, נשאלה המתלוננת והשיבה במעמד זה ביחס לזיהוי פרטים על איבר מינו של המערער (פרוטוקול הדיון מיום 3.3.2019, עמודים 114-115); על סתירות לכאורה בדבריה עת נשאלה אם היא בתולה (שם, עמוד 116-117); על הפער בתחושתיה בעת ביצוע הבדיקה בידי ד"ר זלן לבין תחושתיה בעת מעשיו של המערער (שם, עמוד 125); ועל קרבתה למערער על אף מעשיו (שם, עמודים 132-134).

19. לצד זאת, ובניגוד לטענת המערער, הרי שגם בית משפט קמא עמד, במסגרת הדיונים שנערכו לפניו, על ליבון גרעין האירועים וסתירות אפשריות, מתוך ניסיון להגיע לחקר האמת. כך, בין היתר, בחן בית המשפט באריכות את התנחלות בהן בוצעו מעשיו של המערער (פרוטוקול הדיון מיום 3.3.2019, עמודים 30-34); שאל את המתלוננת כיצד היא מסבירה את זה שהיא המשיכה לשתף את המערער בענייניה הפרטיים גם בתקופה שבה בוצעו המעשים (שם, עמוד 59); וכן שאל אותה על התלונה שהמערער ואמה הגישו בשמה והסיכוי שמעשיו של המערער כלפיה ייחשפו בתוך כך (שם, עמודים 91-92).

כאמור, מענה לטענות המערער בסוגיות אלו ועוד, ובתוך כך גם לטענותיו בערעור שלפנינו, בא לידי ביטוי גם בהכרעת דינו המפורטת של בית המשפט. להלן אעמוד על עיקרי הדברים. אציין כבר עתה, כי קביעותיו של בית המשפט, כפי שיפורטו, מקובלות עליי במלואן.

20. אשר להיתכנות ביצוע המעשים, קבע בית המשפט כי יש לדחות את טענת המערער כי תיאוריה של המתלוננת באשר למנח גופה אינם אפשריים, משזו "לא הוכחה, ולא ברור על מה היא נסמכת", וכי "גם אם ייתכן שפרט כלשהו בתיאור מנח גופה של המתלוננת אינו מדויק, אין הדבר שולל את עיקר הטענה מכול וכול" (פסקה 105 להכרעת הדין). כן קבע בית המשפט בהקשר זה כי אין זה בלתי סביר שהמעשים בוצעו בסלון (שם, פסקה 116), כי המערער "מסוגל לקיים יחסי מין, וכי היו הזדמנויות שבהן שהה בשעות הלילה יחד עם המתלוננת בסלון הדירה" (שם, פסקה 188). ביחס למקום ביצוע המעשים אוסיף, כפי שנקבע בפסיקת בית משפט זה רבות, כי "בהינתן ראיות מוצקות לביצוע המעשים, הטענה שהם נעשו באופן 'לא הגיוני' אינה יכולה לפעול לטובת המערער" (ע"פ 1647/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (9.1.2019)), וכי "עברייני מין אינם פועלים כ'אדם סביר' [...]" כשמדובר בעבירות מין, לא כל שכן בעבירות מין בתוך המשפחה, המציאות עולה על כל הגיון" (ע"פ 5832/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (22.8.2021)).

בנוסף, קבע בית המשפט ביחס לשרבטים של המתלוננת במהלך הודעתה במשטרה כי אלה לא צורפו לתיק המוצגים וכי המתלוננת לא נחקרה בעניין במהלך עדותה לפניו. למרות זאת, נדרש בית המשפט לסוגיה לגופה וקבע כי השרבטים נעשו "כדי להקל על המתלוננת להתרכז במהלך החקירה הארוכה, וכי המתלוננת התייחסה למעמד מסירת הודעותיה ברצינות הראויה, והשיבה כמיטב יכולתה לשאלות החוקרת" (שם, פסקה 114). בהקשר זה אוסיף, כי ממילא אין לבחון את התנהגותה של המתלוננת, כנפגעת עבירות מין, "באמות מידה רציונליות למתבונן 'מן החוץ'" (ע"פ 8120/19 וייספיש נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (2.12.2021)).

לצד האמור, ובניגוד לדברי המערער, דחה בית המשפט גם את הטענה לפיה המתלוננת ידעה, עובר לבדיקתה, שהיא בתולה (שם, פסקה 115). בתוך כך קיבל בית המשפט את הסברה של המתלוננת לסתירות הנטענות בעניין.

כן דן בית המשפט, באריכות רבה, בטענת העלילה (ראו, בין היתר, שם, בפסקאות 230-237). מובן כי טענה זו לא נדחתה "במחי יד", כטענת המערער. אדגיש, כי ממילא אף אני סבור שטענה זו מופרכת וכי אין היא עומדת במבחן ההיגיון והשכל הישר (ע"פ 8050/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (31.10.2018)). המתלוננת לא בדתה "עלילת דם גסה ומכוערת הנוגדת כל מוסר אנושי אלמנטרי" והיא אינה "רשע", כטענת המערער. דברי המתלוננת נאמרו משום שהם דברי אמת, אותם היא חוותה על בשרה. בתוך כך, אין בניסיונו של המערער להכפיש את המתלוננת, או לרמוז כאילו זו ביססה את דבריה על מראות ומושגים שאולים, כדי לסייע לו.

משלא מצאתי בטענותיו של המערער כדי להצדיק התערבות בממצאי העובדה והמהימנות שנקבעו בבית משפט קמא, ומשאלה מבססים היטב את הרשעתו, אציע לחברי לדחות את הערעור על הכרעת הדין.

הערעור על גזר הדין

21.

הלכה היא כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים, בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או שהעונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת או הראויה בנסיבות דומות (ע"פ 2538/19 פלוני נ' מדינת ישראל (13.11.2019)). איני סבור כי מקרה זה בא בגדר מקרים חריגים אלה.

22.

בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה הגלומה בביצוע עבירות מין בקטינים, על אחת כמה וכמה כשאלו מבוצעות בתוך התא המשפחתי, תוך ניצול יחסי האמון והקרבה בין הפוגע לנפגע. כן נקבע, כי במקרים אלה יש לתת את הבכורה לשיקולי גמול והרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הפוגע (ראו, למשל, ע"פ 8687/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (29.8.2021)), וכי על הענישה "לבטא סלידה עמוקה והוקעה חברתית, לזעוק את זעקת הקורבנות, לייצר תיקון מוסרי – ובעיקר לבודד ולהרתיע עבריינים פוטנציאליים, בפרט אלה הפוגעים בקטינים בתוך המשפחה" (ע"פ 5617/19 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 26 (26.8.2021)).

23.

אכן, עונשו של המערער אינו קל. עם זאת, מדובר בעונש ההולם את מעשיו החמורים ואת נסיבות ביצועם. כאמור, במשך קרוב לשנה פגע המערער פגיעה קשה בגופה ובנפשה של המתלוננת – נערה צעירה, אשר ראתה בו "אב שני". בתוך כך, ניצל המערער את הקרבה הפיזית והרגשית שהתקיימה בינו לבין המתלוננת ומעל באמון שזו נתנה בו. כן ניצל המערער, כקביעת בית משפט קמא, את כך שהמתלוננת "הקריבה למעשה את עצמה כדי למנוע נזקים לאמה ולאחיה" (פסקה 26 לגזר הדין). כפי שעולה מתסקיר נפגעת העבירה, פגיעתו הקשה של המערער במתלוננת ממשיכה עדיין ללוותה בהיבטים רבים של חייה.

24.

ממילא, איני סבור כי עונשו של המערער חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת או הראויה במקרים דומים (ראו והשוו, למשל, ע"פ 781/19 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.2021); ע"פ 1935/20 פלוני נ' מדינת ישראל (31.3.2021)). למותר לציין, כי "בעבירות כבענייננו, משרעת העונשים רחבה במיוחד; אולם, כידוע, כל מקרה נבחן לפי נסיבותיו. כל מסכת היא יחודית, ואין עניין אחד דומה למשנהו; כל נפגע – עולם ומלואו, שונה מרעהו" (ע"פ 2359/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (18.8.2019)).

25.

סוף דבר, אציע לחבריי לדחות את הערעור במלואו.

ש ו פ ט

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

עמוד 9

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

שופט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ג' קרא.

ניתהיום, ו' באדראהתשפ"ב (7.2.2022).

שופט

שופט

שופט